

Persbericht

22 april 2008, 09.30 uur

Werk en inkomsten na massaontslag: De zekerheid is niet van de baan

De meerderheid van door massaontslag getroffen werknemers vindt snel weer werk. Tussen de ontslagen werknemers bestaan echter grote verschillen. Jongere werknemers vinden na een massaontslag doorgaans snel een nieuwe baan en gaan er vaak in inkomsten op vooruit. Daarentegen vinden moeders met jonge kinderen, ouderen en werknemers van niet-westerse herkomst moeilijker nieuw werk. Zij ondervinden eerder een inkomstendaling. Op de lange termijn zijn werk en inkomsten van ontslagen werknemers beter gewaarborgd als zij direct weer aan de slag kunnen gaan. Dit blijkt uit een gezamenlijk onderzoek van de Wetenschappelijk Raad voor het Regeringsbeleid en het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Werk en inkomsten na massaontslag

In de periode 2001-2002 zijn bijna 28 duizend werknemers in bedrijven met meer dan 100 werknemers bij een massaontslag hun baan kwijtgeraakt. Het CBS heeft de arbeidsparticipatie en inkomsten van deze werknemers gevolgd tot 2006. Ruim 66 procent van hen had na een half jaar weer werk. Na drie jaar was dit bijna 68 procent. Van de 21,5 duizend ontslagen werknemers geboren na 1950 ging bijna de helft er in die drie jaar niet in inkomsten op achteruit. Gemiddeld genomen hadden deze werknemers zelfs een enigszins betere inkomstontwikkeling dan alle werknemers op de Nederlandse arbeidsmarkt. Deze gunstige ontwikkeling wordt vooral veroorzaakt door jongere werknemers met een relatief laag inkomen voorafgaand aan het ontslag. Ontslagen werknemers geboren vóór 1950 maakten vaak gebruik van een pensioenregeling.

Moeders met jonge kinderen vaak niet opnieuw aan de slag

Drie jaar na ontslag heeft 15 procent een pensioenregeling, 12 procent een uitkering en 5 procent geen eigen inkomsten. Vooral werkende vrouwen met jongere kinderen hebben een kwetsbare binding met de arbeidsmarkt; 13 procent van deze moeders zit drie jaar na het ontslag zonder eigen inkomsten. Opvallend is dat werknemers die de zorg dragen voor wat oudere kinderen of werknemers die duur wonen, er vaker in slagen om weer nieuw werk te vinden. Het onderzoek bevestigt verder de kennis over de zwakke arbeidsmarktpositie van ouderen en werknemers van niet-westerse herkomst.

Maanden rond ontslag cruciaal

De eerste maanden voor en na het ontslag zijn cruciaal voor het verdere verloop van de loopbaan van de ontslagen werknemer. Van de bijna 28 duizend ontslagen werknemers heeft een kwart al voor de piek in het ontslag het bedrijf verlaten. Van deze 7 duizend werknemers had 76 procent vrijwel aansluitend werk. Dat is 15 procentpunten meer dan van werknemers die tijdens of na de piek vertrokken. De werknemers die vrijwel aansluitend weer werk hadden, hebben bovendien een tweemaal grotere kans om na drie jaar aan het werk te zijn dan werknemers die in de eerste drie maanden na het ontslag een uitkering hadden. Dit geldt evenzeer voor werknemers die in de eerste drie maanden na het ontslag tijdelijk werk hadden, bijvoorbeeld uitzendwerk.

Werkzekerheid en beleid

Dr. Dirk Scheele, wetenschappelijk medewerker bij de WRR, constateert dat het zin heeft met ontslag bedreigde werknemers snel na het aankondigen van gedwongen ontslagen bij te staan in het zoeken naar werk. Werkzekerheid, dat wil zeggen het vermogen om op eigen kracht en op redelijke termijn weer werk te vinden, is niet voor iedereen weggelegd. In sociale plannen zouden tot slot afspraken over financiële regelingen beter moeten worden afgestemd op de afspraken die gemaakt worden om werknemers van werk naar werk te geleiden.

Het onderzoek

Het onderzoek 'Werk en inkomsten na massaontslag' is gezamenlijk door de WRR en het CBS uitgevoerd op basis van registratiegegevens uit het Sociaal Statistisch Bestand (SSB) van het CBS. Werknemers die in de periode 2001-2002 hun baan verloren als gevolg van een massaontslag bij een groot bedrijf, konden in dit onderzoek aan de hand van deze gegevens drie jaar lang gevolgd worden. De uitkomsten worden door Dr. Dirk Scheele (WRR) gepresenteerd tijdens het CBS symposium Dynamiek in de Statistiek op 22 april 2008.

Het onderzoek wordt gepubliceerd in de WRR-verkenning 20 *Werk en inkomsten na massaontslag: De zekerheid is niet van de baan (WRR/CBS)*. Deze verkenning is vanaf juli 2008 verkrijgbaar in de boekhandel en bij Amsterdam University Press, Herengracht 221, 1016 BG, Amsterdam, bestellingen@aup.nl.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met dr. D. Scheele (WRR) tel. 070 356 4629 of het CBS tel 070 337 4444

Een recensie-exemplaar kunt u bestellen bij:
Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
Afdeling Communicatie
Lange Vijverberg 4-5
Postbus 20004
2500 EA Den Haag
tel.: 070-3564625
fax: 070-3564685
e-mail: info@wrr.nl